

Lovgivning for en enkelt lille Kreds indenfor Haandværket, nemlig Gartnerne. Der tror jeg ikke, de Bestemmelser, vi har her, kan finde Anvendelse, der maa sikkert adskillig Tillempning til, for at Loven kan bruges. Men jeg er altsaa principielt Tilhænger af, at vi faar en særlig Lovgivning for Handelsstanden med de Bestemmelser, som maatte findes anvendelige paa dette Omraade.

Hvad Læretiden angaar, er der gjort nogle Bemærkninger om, at 4 Aar skulde være lovlige lidt, i alt Fald mente den ærede Ordfører for Venstre, at det maatte man lade Fagene selv om, det burde ikke staa i en Lov. Det kan være meget rigtigt. Dette, at Organisationerne skulde tage andre Opgaver op, falder i Traad med, hvad jeg har sagt paa andre Omraader. Men det forekommer mig, at den ærede Ordfører for Venstre med det samme var paa det rene med, at Fagene ikke kunde komme overens om noget saadant. Han sagde, at til sidst maatte Afgørelsen overlades til Ministeren. Ogsaa jeg tror, at dette er en vanskelig Sag. Jeg tror, at vi bør have en Bestemmelse om Læretiden i Almindelighed, og jeg mener, at 4 Aar vil være et meget passende Tidsrum, særlig da, naar der som foreslaaet i Lovforslaget er den Ventil, der ligger i Bestemmelsen: hvor særlige Omstændigheder foreligger, kan med Ministerens Samtykke Læretiden udstrækkes til 5 Aar.

Den tidligere Socialminister har gjort en Tilføjelse til Lovforslagets § 5 om, at de ved den paagældende Overenskomst fastsatte Sæts for Lærlingelønningen ved Overenskomstens Udløb skal vedblive at være gældende, indtil ny Overenskomst er vedtaget. Dette kan jeg ganske tiltræde. Men der findes en anden Bestemmelse i samme Paragraf, som jeg finder Anledning til at gøre et Par Bemærkninger om. I Paragrafens sidste Stykke, første Punktum, staar der, at der maa ikke i Kontrakten optages Bestemmelse om, at Lærlingen efter udstaaet Læretid eller indenfor et vist Tidsrum derefter ikke maa tage Arbejde i det paagældende Fag eller drive Forretning i samme, eller om, at Lærlingen efter Læretidens Udløb skal arbejde hos Læremesteren for en bestemt Løn. Det er særlig dette sidste, jeg vil gøre en Bemærkning om. Jeg tror ikke, det er heldigt ligefrem i Loven at fastslaa, at der ikke maa optages Bestemmelse om, at en Lærling efter udstaaet Læretid maa arbejde hos den Mester, som har uddannet ham, for en bestemt Løn i et nærmere bestemt Tidsrum. Her kan jeg atter

henvise til Forholdet i Bogtrykkerfaget, i hvilket Mesteren efter Kontrakten har Ret til at beholde Lærlingen hos sig et Aar efter udstaaet Læretid for noget lavere Løn end den, der ellers gives den uddannede Typograf. Jeg tror, at dette er et Forhold, man skal være bange for at ændre noget ved, ikke mindst af Hensyn til Lærlingene selv. Det kan have ikke ringe Betydning for Lærlingen, at der er sikret ham Arbejde — og det vil der som Regel være, hvis den Ordning kan træffes, at Mesteren beholder ham et Aars Tid efter udstaaet Læretid til lidt lavere Løn end den, der i Almindelighed gives — i det Aar, der kommer efter Læretidens Udstaaen, under Forhold, som han er kendt med. Dette har ikke saa lidt at sige. Sagen er jo den, at først naar vi har udstaaet vor Læretid, enten i det ene eller det andet Fag, skal vi for Alvor til at begynde at lære; saadan er vist ogsaa den almindelige Opfattelse. Jeg vil mene, at det har Betydning, at Lærlingen kan arbejde under lidt friere Forhold, end han hidtil har kunnet, i den Virksomhed, hvori han er oplært. Men dette vil ogsaa paa et andet Punkt kunne have Betydning for ham. Det almindelige er vist nok det, at Lærlingen er hjemmehørende i den By, hvor han oplæres, og almindeligvis bor han vel hos sine Forældre i Læretiden. Forældrene vil sikkert ikke have noget imod at beholde den unge Mand ogsaa i det Aar efter Læretiden, da han for en mere begrænset Løn kan arbejde hos sin Mester, beholde ham boende hos sig for en lavere Betaling end den, han vil være nødt til at udrede, hvis han pludselig bliver henflyttet til et fremmed Sted, maaske en anden By. Hvis den udlærte Lærling er en fornuftig ung Mand og hans Forældre fornuftige Mennesker, vil den unge Mand i Løbet af dette Aar kunne lægge sig en lille Kapital til Side, selvfølgelig kun en beskedent Kapital, men den vil kunne faa megen Betydning for ham som en Nødskilling, naar han senere kommer ud i Livet. Jeg peger paa dette, fordi jeg tror, at det kommende Udvalg skal have Opmærksomheden henvendt paa denne Bestemmelse i Slutningsafsnittet af § 5 om, at der ikke i Kontrakten maa optages Bestemmelse om, at Lærlingen efter Læretidens Udløb skal arbejde hos Læremesteren for en bestemt Løn. Jeg mener, at ikke mindst af Hensyn til Lærlingen vil det være af Betydning, at Parterne i hvert Fald stilles frit paa dette Omraade.

Andet og mere skal jeg ikke sige ved denne Lejlighed. Jeg kan tilsige mit Partis Velvillie til at faa bragt et nyttigt og godt